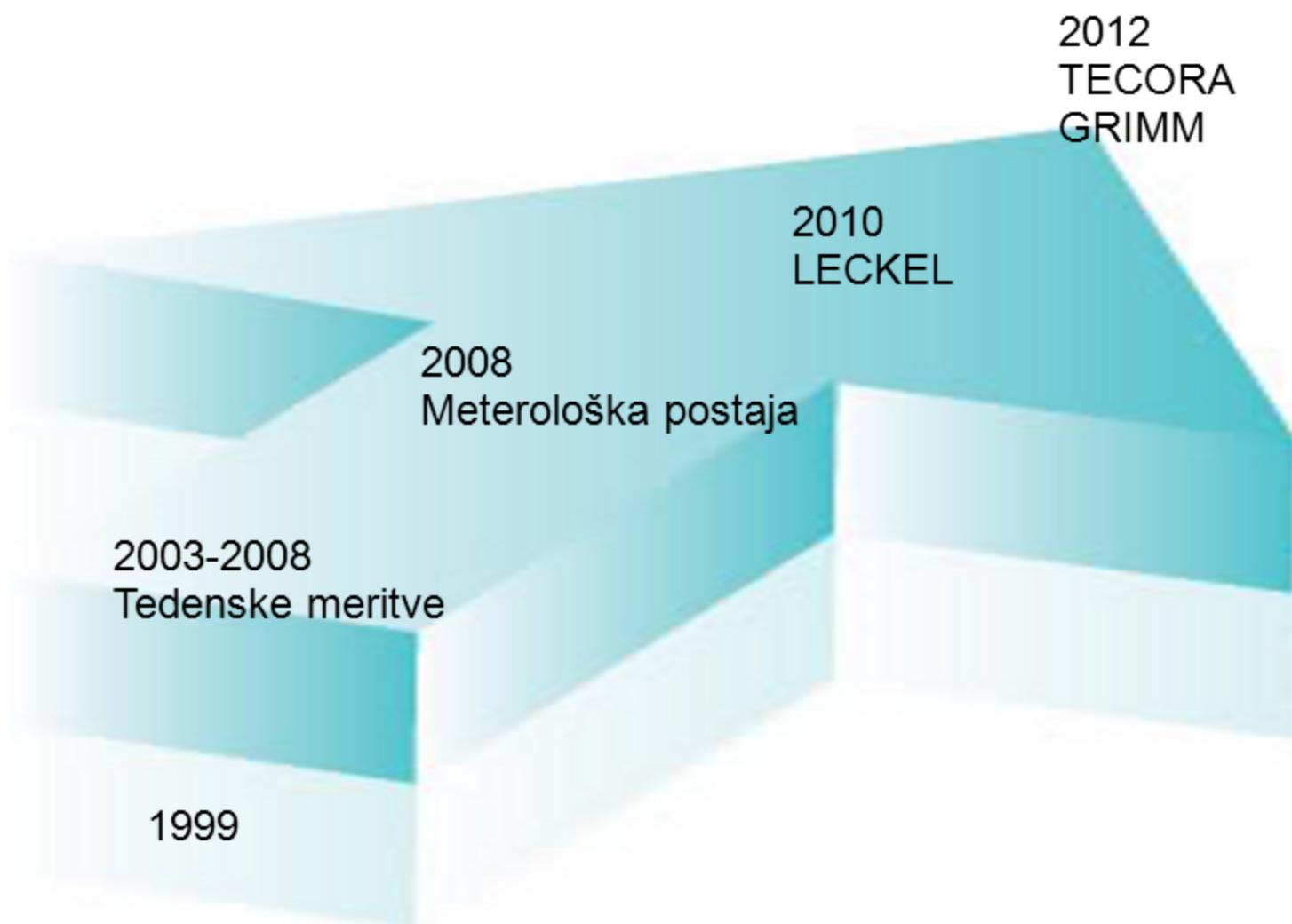

Luka Koper in PM¹⁰-let

dr. Jure Pražnikar

Univerza na Primorskem,
Inštitut Andrej Marušič

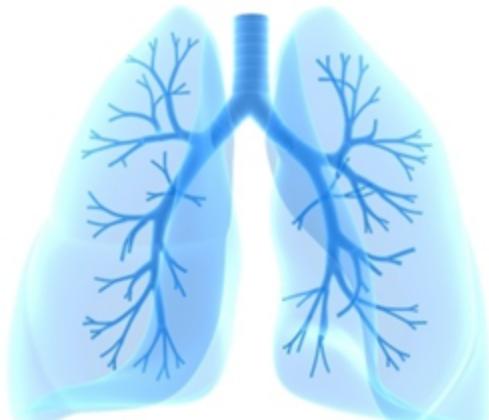

Meritve prašnih delcev na območju Luke Koper

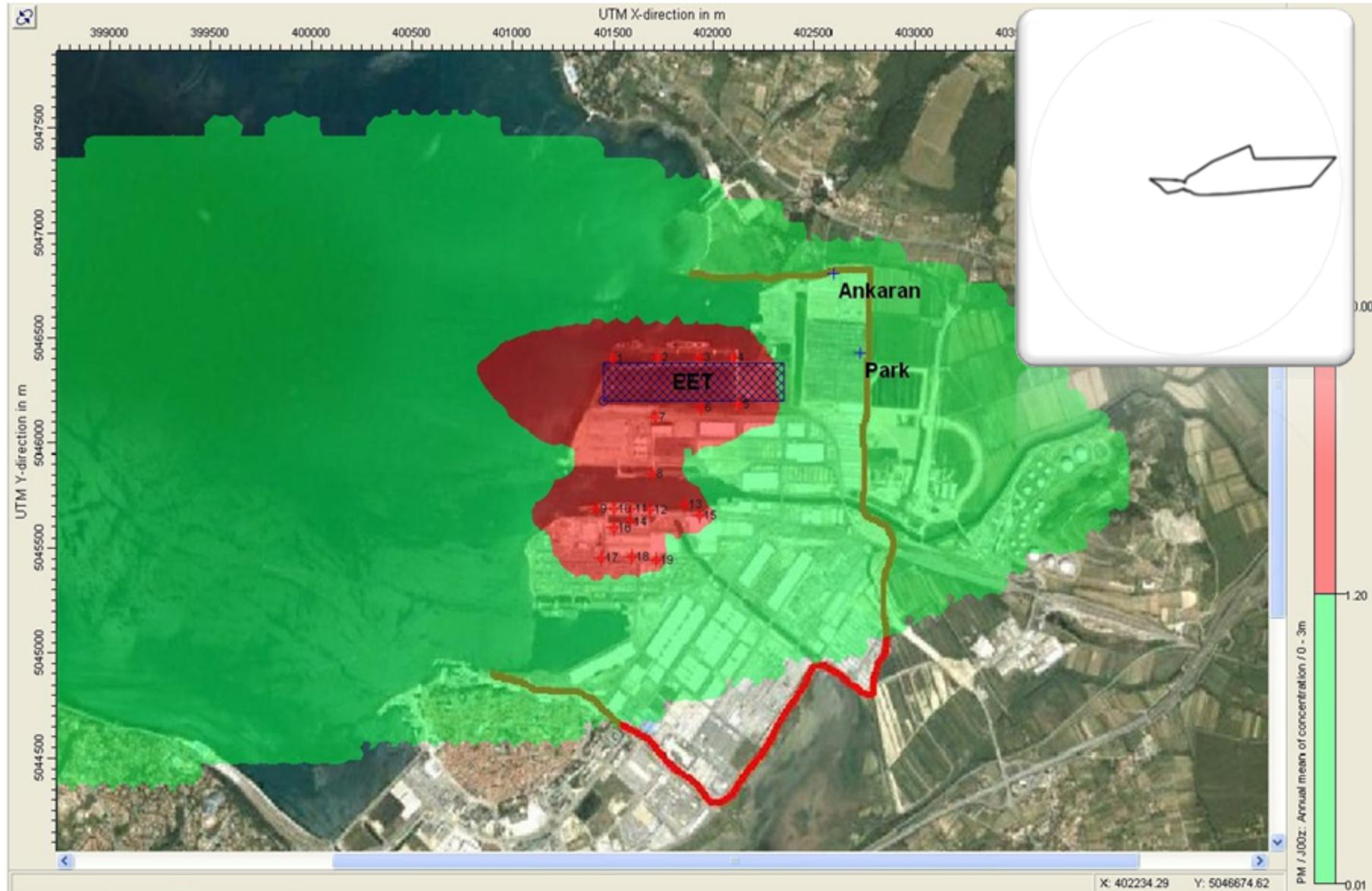
PM10 ($\mu\text{g m}^{-3}$)	2009	2010	2011	2012
smer Ankaran	24	25	26	24
smer Bertoki	20	19	27	26

Kolikokrat smo bili nad mejo
35 dni v enem koledarskem letu?

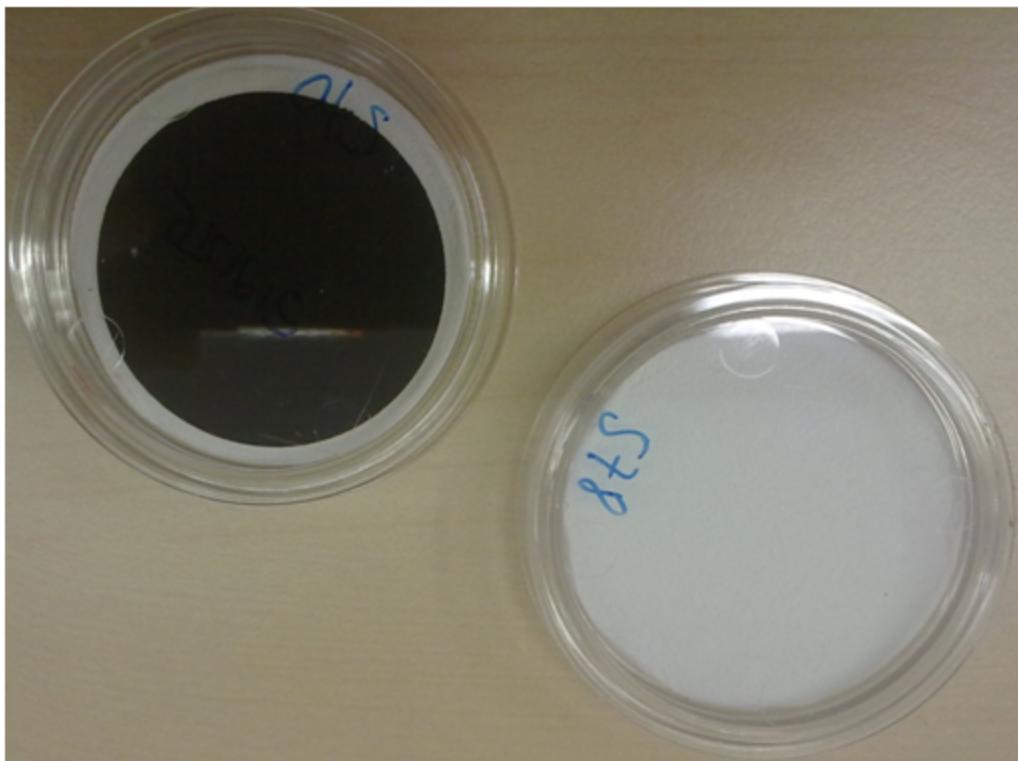
Nikoli! (tipično med 15 in 27 dni)

Dodatna obremenitev zunanjega zraka – erozija vetra

Tedenske meritve v obdobju od 2003 do 2008

Mikroanalitskegi center
Fizika nizkih in srednjih energij
Institut Jožef Stefan, Ljubljana

*Analysis of five years measurements of elemental contents in
airborne particulate matter
Jure Pražnikar, Franka Cepak, Janez Žibert*

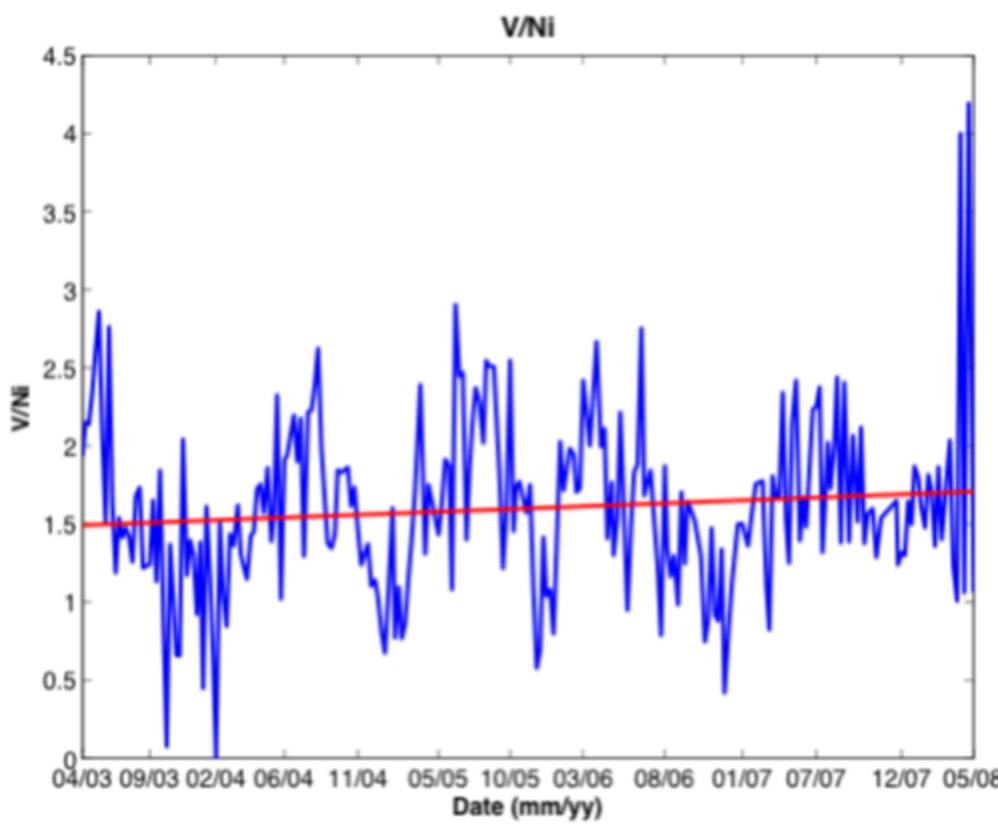
Tedenske meritve v obdobju od 2003 do 2008

Izvor	Kemijski elementi				
Zemeljska skorja - prst	S	K	Ca	Ti	Sr
Težka mehanizacija, ladje	V	Ni	Cu		
Prečvor premoga in železove rude	Mn	Fe			
Morska sol	Cl	Br			
Industrija in promet	Zn	Pb			
Krom	Cr				

Vanadij in nikelj – težka mehanizacija

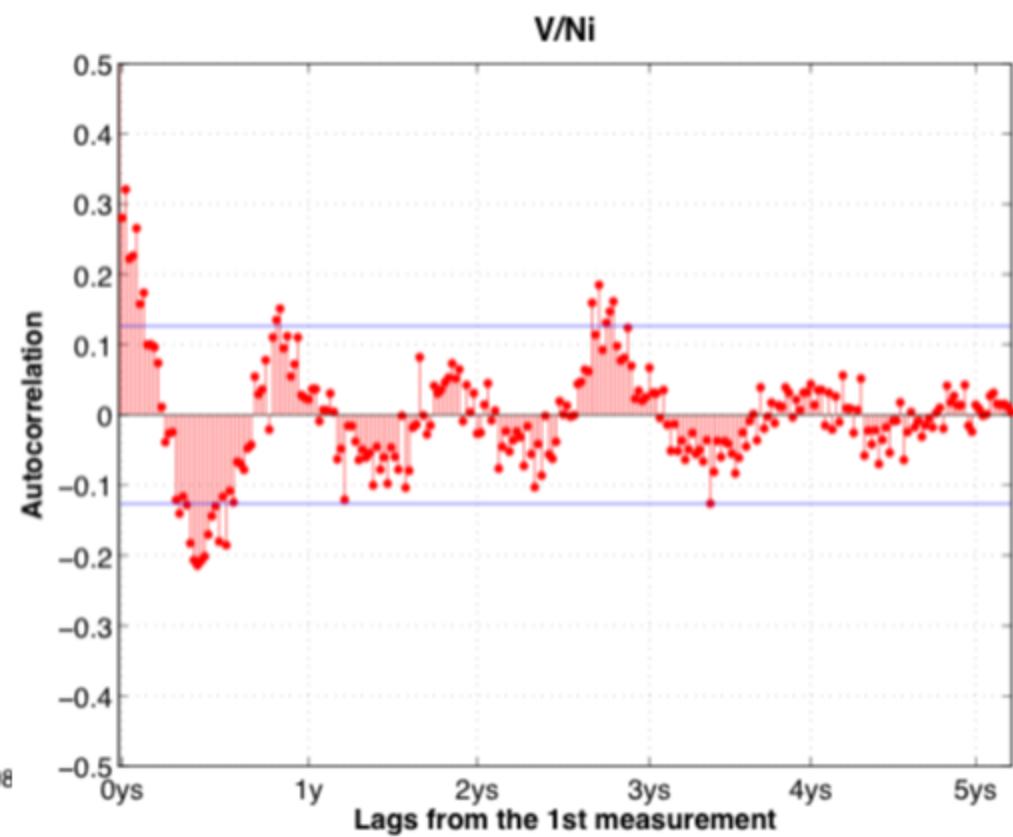
Ladje

$$\frac{V}{Ni} \approx 3$$

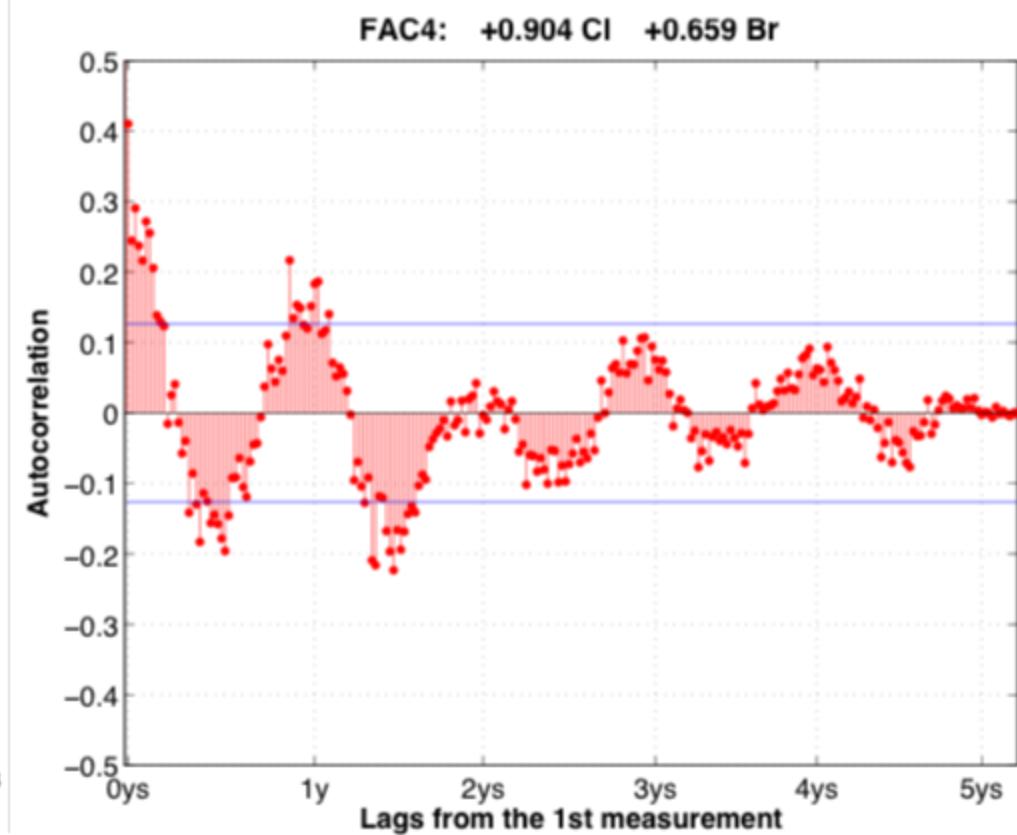
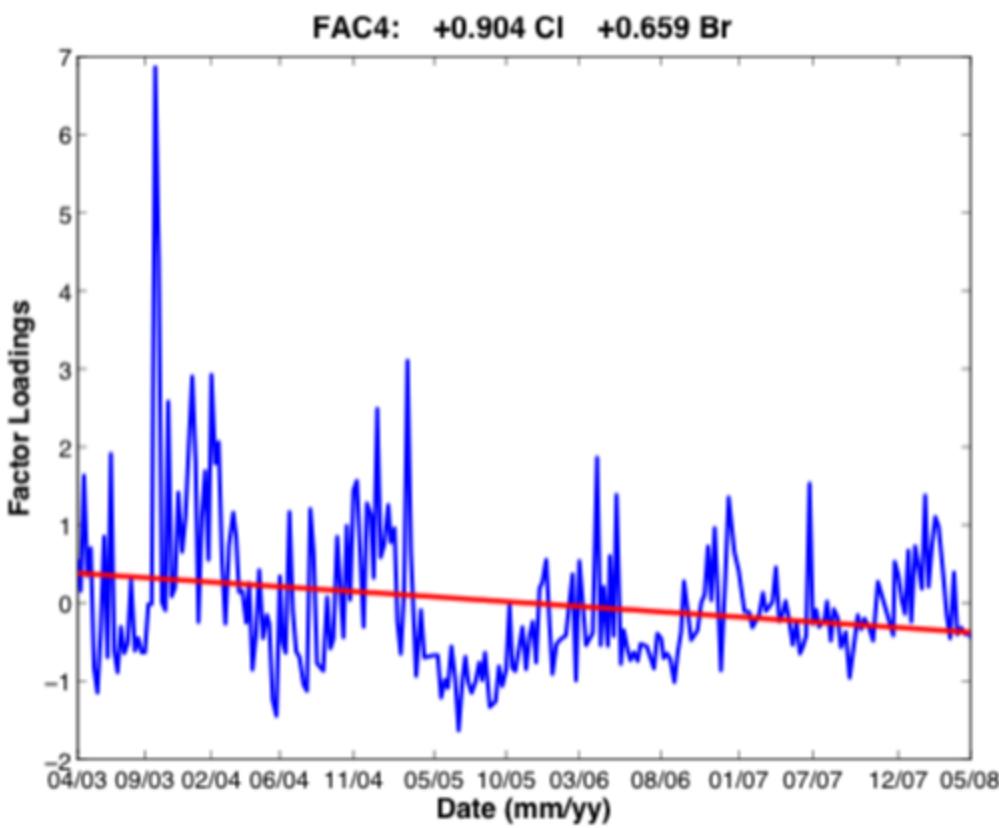
Prst-zemlja

$$\frac{V}{Ni} < 1$$

Porast ladijskega prometa za 20%.

Morska sol – naravni vir prašnih delcev

Kam in kako naprej? Ali je PM10 dovolj?

Delci PM2.5?
Črni ogljik?
Število delcev v zraku?

Merjene in analiza koncentracije črnega ogljika

Black Carbon as an Additional Indicator of the Adverse Health Effects of Airborne Particles Compared with PM10 and PM2.5

Nicole A.H. Janssen in sodelovaci:

Environ Health Perspect. 2011 December; 119(12): 1691–1699.

... our review shows that BCP is a valuable additional air quality indicator ...

... we do not promote BCP as an alternative marker for PM mass ...

Črni ogljik kot dodaten indikator!

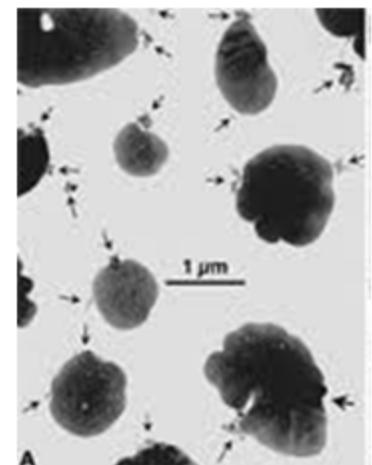
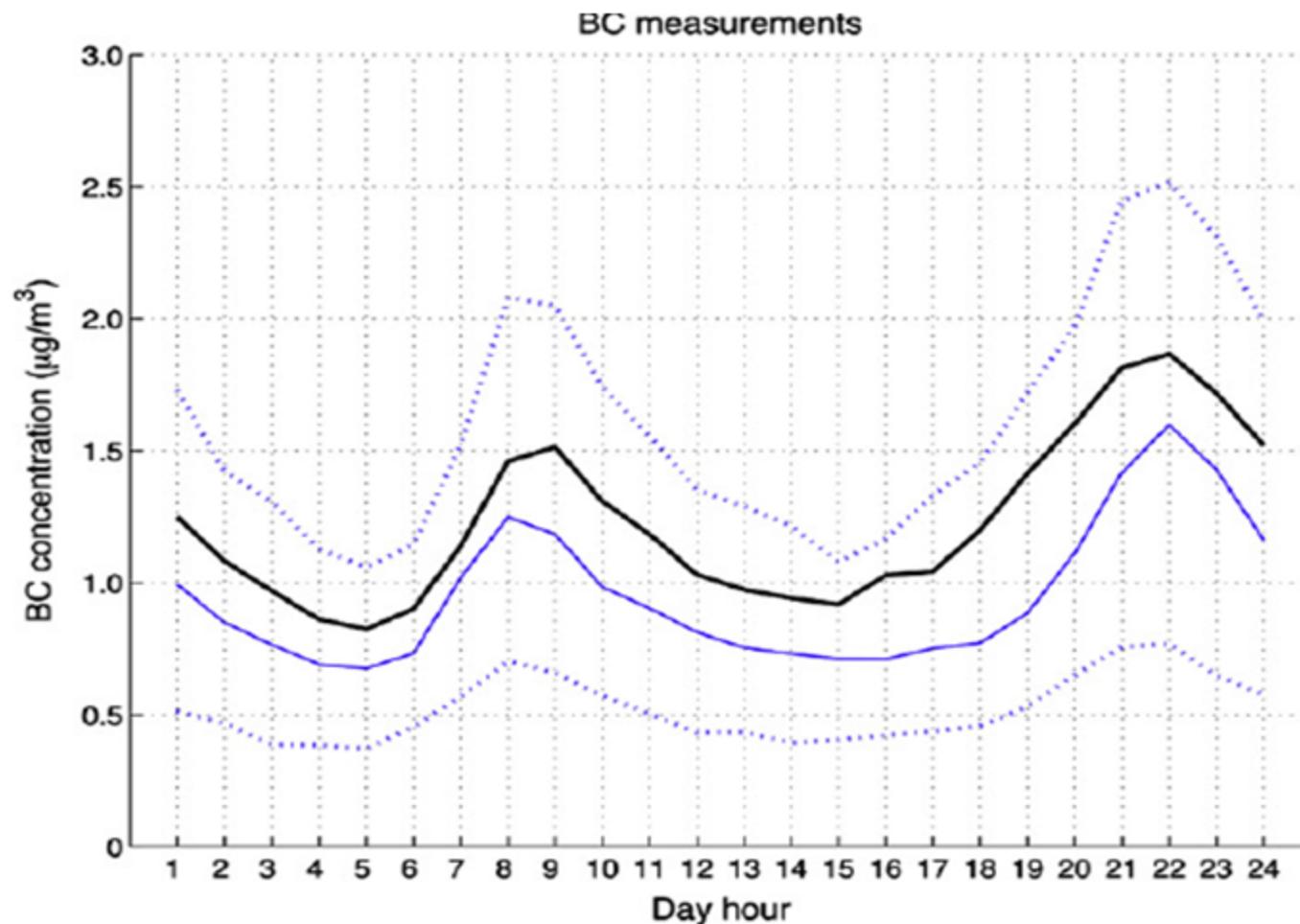
Vir: http://en.wikipedia.org/wiki/Black_carbon

Cluster analysis of particulate matter (PM10) and black carbon (BC) concentrations

Atmospheric Environment

Volume 57, September 2012

Janez Žibert & Jure Pražnikar,
Institute Andrej Marušič, University of Primorska

Vir: Nasa.gov

Masa ali število delcev?

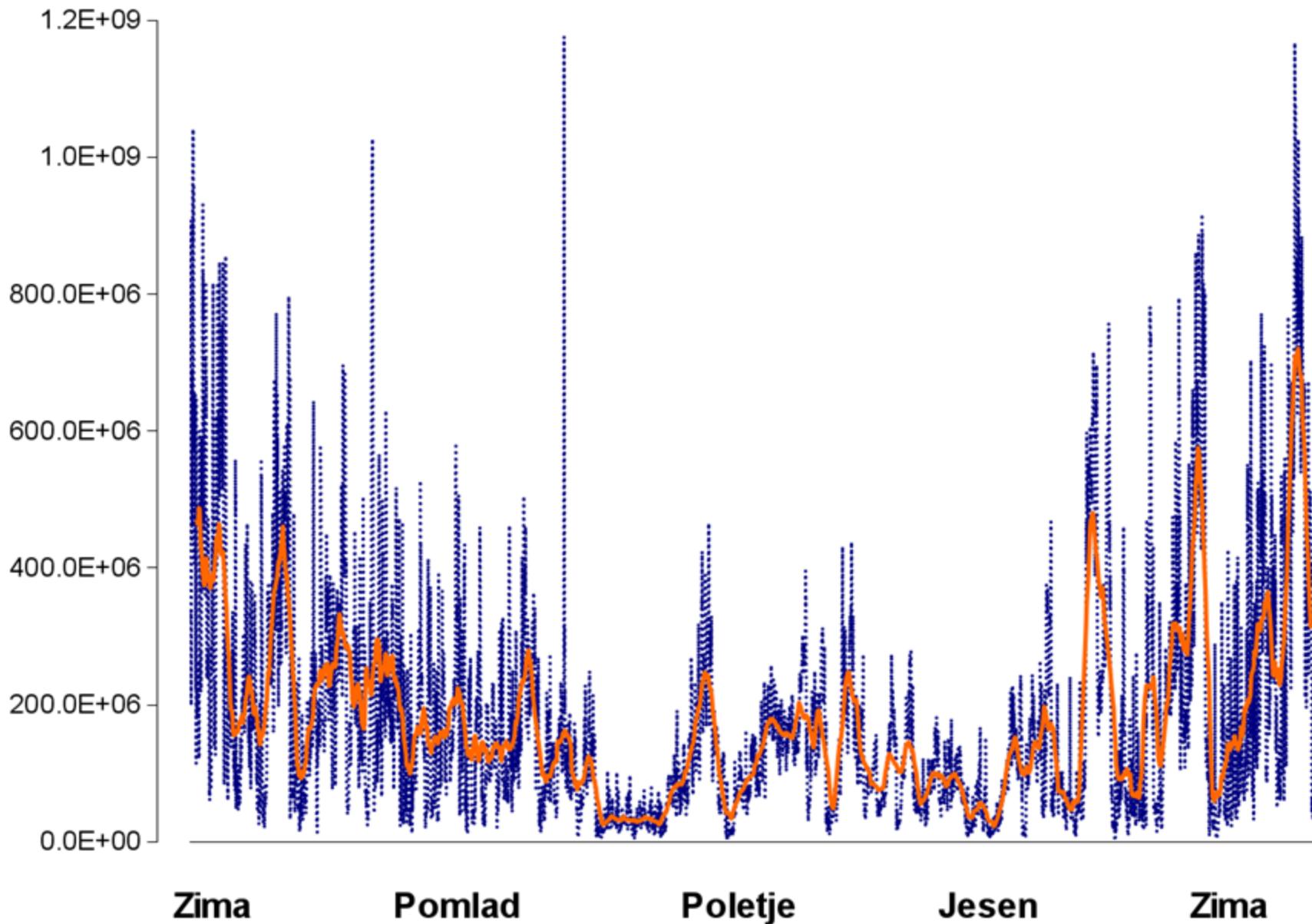
Merilnik na potniškem terminalu - 2013

Delci	Koncentracija $\mu g m^{-3}$	Dni nad $50 \mu g m^{-3}$
PM10	19	6
PM2.5	14	
PM1	14	
Število delcev	?	?

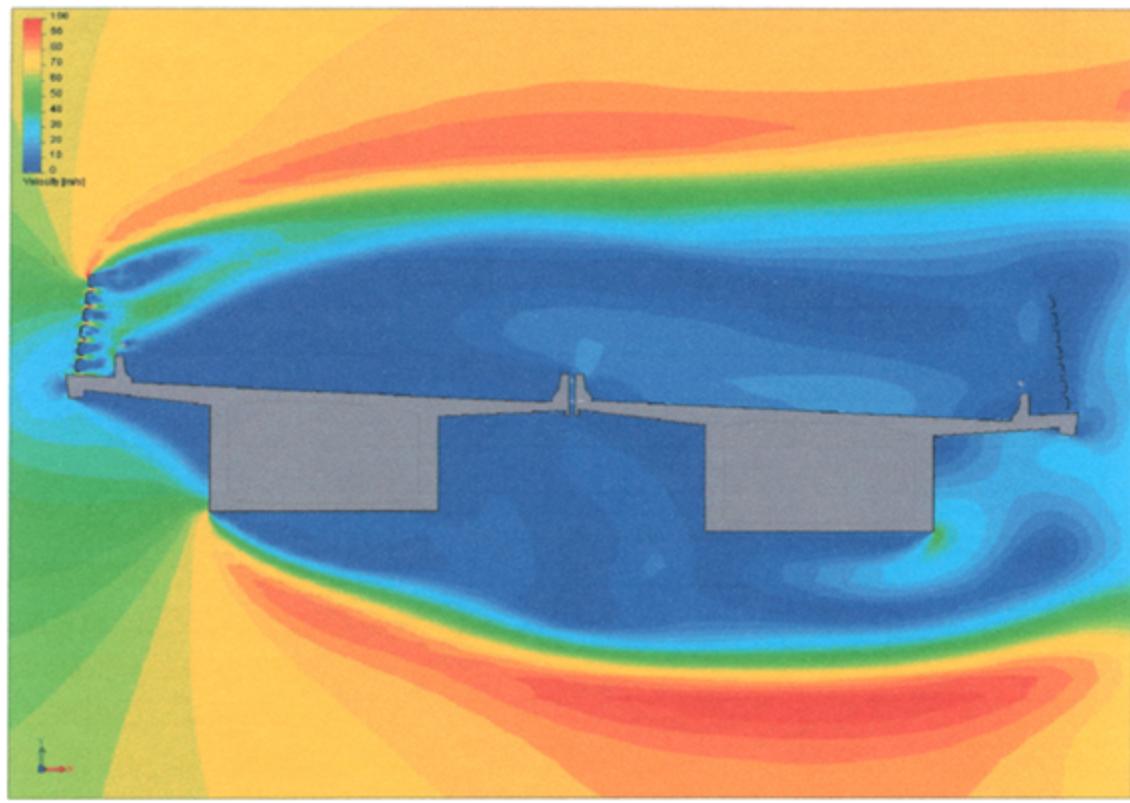
Markovec (ARSO),
do avgusta 4 preseganja dnevne mejne vrednosti.

Masa ali število delcev?

Število delcev v litru zraka.

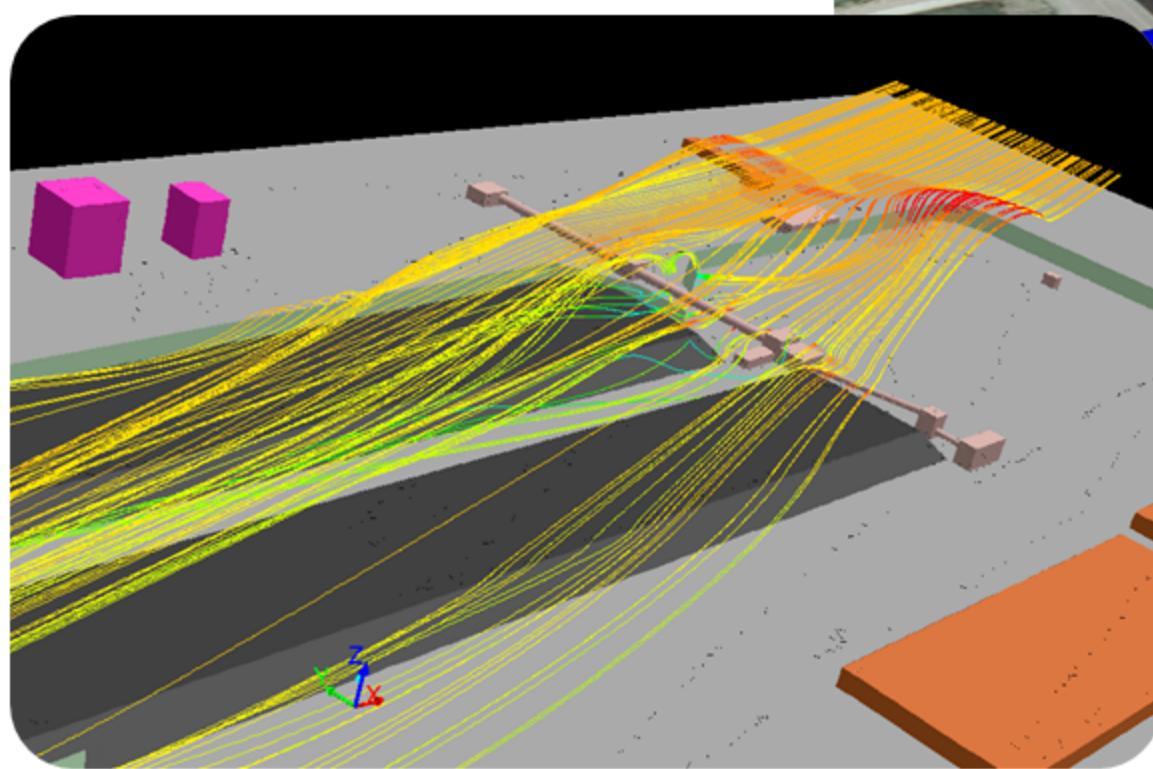
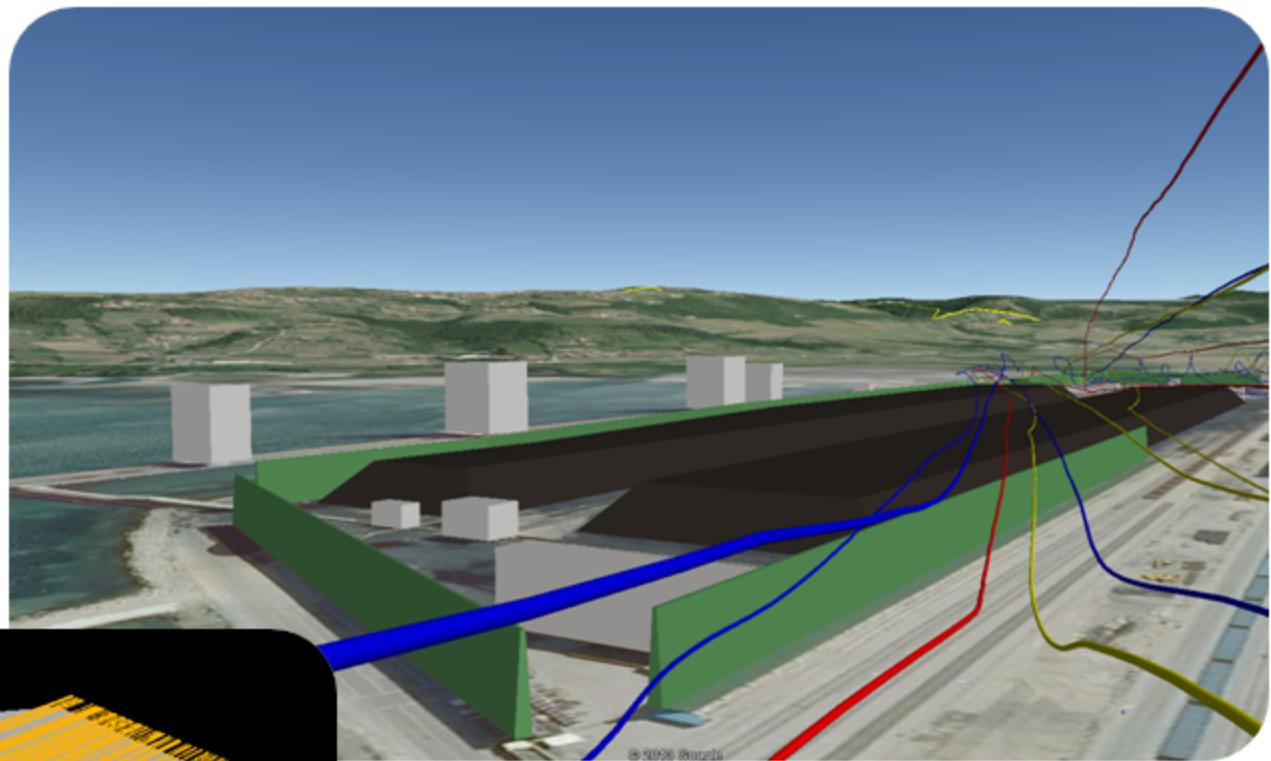

Nadaljne raziskave

Brane Širok, Inventing
oblikovanje koncepta delno prepustne ograje za
DARS na viaduktu Črni Kal

Nadaljne raziskave

Hvala za pozornost!